

A'

CSASZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 42.

Költ Bétsben, Sz. András Havának (Nóvembernek)
24-dik napján 1801-dik Efstendőben.

B é t s.

Ő Felsége méltóztatott Méltóságos Feldmarsal-Lieutenant Csernelházi Csernel Mihály Ő Ngát Cs. és Kir. Belső Titkos Tanátsossá nevezni.

A' Nassau nevet viselő Vasas Regiment, melly 9 hónaptól fogva vagyon itten őrizeten, a' jövő hónap elein megy innen le Szombathelyre, a' hol lészzen a' Stábja, a' katonaság kvártélyja pedig lészzen Vas, és a' szomszéd Vármegyéknek ki-jegyzett részeiben. Helyébe jön ide őrizetül az eddig Szombathelyen, és ott körül

X x

belől kvártélyozott, 's a' Császár nevét viselő Vasas Regiment.

Tegnap előtt adódott itt bál az Udvari Tánztos palotában (Redout), azzal a' szándékkal, hogy a' melly pénzt fizetnek a' Redutba menők, azzal nevelni fogják azt a' töke pénzt, mellyből holtig való fizetést kapnak a' Rajzoló, Rézmettző 's a' t. Mestereknek Özvegyjei. Olly temérdek nép gyűlt a' tántzos palotába, hogy alig maradhatott az ember benne a' tolongás 's a' szörnyű meleg miatt. Közel kilentz ezer forint került ez nap az özvegyek kaszsjájába.

N. Méltóságú Gróf Bánffi György Erdélyi Gubernátor Ő Exja igen elgyengült egészségének helyre állítására nézve itt (Bétsben) mulatott a' múlt esztendőtol fogva, a' folyó esztendőnek September elejéig, a' midőn, hogy drága egészsége csak nem tökéletessen helyre állott, viszsa sietett Kolosvárra, a' hol a' közönséges öröme és tiszteletnek sok szembe-tünő jeleiközött fogadódott. Ezzel az alkalmatossággal oltogatódtak ki, a' több örvendező versek között, a' következők is:

Oda.

Gubernátor G. Bánffi György Ő Excellentiája óhajtott meggyógyulására:

Rég hogy édes Hazánk düledése jajját

Kettőzteti; látván szenvedni Bánffiját:

De már midőn Griffben, Feje viszont éled,

Bánatja fellege minden felé széled:

Nagy Lélek! élj köztünk, 's szenvedd magad körül,

Ezt a' márok népet, melly Létednek örül.

Magyar Ország.

Eszterház Növ. 18-dikán. Bezzeg meg zavartuk itt tegnap a' vad disznókat. Szaz tizenhatot lőtünk el közzülök, három óra alatt; pedig nem vótunk többen csak tizenketten, kik reájok lövöldöztünk. Ötven hajtóknak meg vót parancsolva, hogy szürben 's botokkal jelenjenek meg, hogy ha a' meg lőtt disznók nekik találnának menni, mind botjokkal tudják védelmezni magokat, mind pedig a' szürökkel is, melly miatt keveset árthatnak nekik a' vad kanok hőlizan ki-álló agyarokkal. De az egész vadászat alatt kár nem történt, holott az ötven hajtók majd szüntelen, egy kerített erdőskébe szorított vad disznók között forgottak, mellyek közzül egy igen nagy, közel négy mázsás kan is, úgy talált a' golyó-bis, hogy tüstént öszsze rogygyott. A' les helyeken állott Méltóságok vótak két Auersberg, Lobkovitz, és két *Eszterházy* Hertzegek, *Paget* Anglus követ, Gróf *Zichy* Károly vót Ország Bírása, *Colfield*, 's a' t.

Német Ország.

Tudva vagyon, hogy a' Fő Hertzeg *Antal* Királyi Ő Hge, mind *Monasteriumi* (Münsteri) Püspökké, mind pedig *Kolóniai* Electorrá, választódott, 's a' választást mind a' két részről elfogadta. Midőn az utolsó választást Gróf *Stadion* Cs. K. Követünk tudtára adta a' *Berlini* Udvar:

X x x

nak, azt is jelentette Pruszfiai Ő Felségének, hogy a' Római Császár, mind az egygyik mind a' másik választásban ment minden személyre való tekintettől, és hogy ezek a' választások éppen meg nem gátolják a' papi jószágoknak világi jószágokká való tétetődéseket, vagy a' Lünevilleri békeség által meg károsított Fejedelmeknek a' papi jószágok által való ki-elégítéseket. És ha a' Felséges Római Császár szoros kötelességének tartja is azt, hogy a' Római Birodalomnak alkotmányja (Constitutziója) 's különösen a' három papi Választó Fejedelemségek magok valóságokban fennmaradjanak.

Frantzia Ország.

Párisból Nov. 4-dikén. Státus Tanácsos Sz. Cyr polgár, a' Konzulok végezéséből Madridi első rangú követté neveztetett. — A' Bresti hajósseregnek az a' része, melly Admirális Latouche vezérlése alatt indul ki onnan Sz. Domingó szigete felé, egynehány ezer szárazra való katonaságot szedet fel a' hajókra. Ezen seregeknek Fővezéréve Leclerc Generális választatott, ki Bonapárténak Sógora, 's viszfia is hívatott már a' Spanyol Országai tábortól. Kormányiszéki Komiszárius fővel Benezech polgárt rendelte Bonapárte a' nevezett szigetbe, 's a' mint már írtuk, a' Fő Konzul legkissebb testvére Bonapárte Hieronymus is el fog a' hajóssereggel utazni. Öt száz ezerre tétetik azon-szeretsének 's Négerék száma, a' kiket Toussaint a' rabfzolgaság alól örökre felszabadított, és a' kiknek Fővezé-

révé tette magát. — Még a' Frantzia Revolú-
 zciónak kezdetekor mingyárt hozzá fogott Tous-
 saint ezen nagy munkához ; a' midőn szorgalma-
 tosan öfzfe szedegetvén minden Tudósításokat,
 mellyek a' Frantzia szabadságról írtak, a' töb-
 bek között a' Nemzeti gyűlésnek akkori felhevü-
 lésében hozott törvényeit, és a' Négereknek fel-
 szabadításokról való gondolatjait, 's a' t. min-
 gyárt prédikállani kezdette Domingóban minden
 feketéknek az ilyen gondolkozás módját, de for-
 télyos maga viselete és tselekedetei által, min-
 denkor azt tette, hogy ő Fr. Országtól, mint
 Domingó Fejétől elpártolni nem akar. Meg vá-
 lik tehát most ha igaz hívséggel viseltetik e' Tou-
 saint a' Frantzia Respublikához 's annak Kór-
 mányzékéhez, és ha kész lesz e' hívatalát a' Gu-
 bernátorságot másnak által engedni, ha ezt ön-
 ként nem tselekszi, sok bajt szerezhet 500 ezer
 feketékkel a' fejer Frantziáknak.

Portalis polgár, kit a' Fő Konzul mostaná-
 ban Vallásbeli dolgokra ügyelő Ministerré neve-
 zett, a' Revolúzió terhesebb esztendeibe Helvé-
 ztiában és Német Országban élt, és igen nagy ta-
 pasztalású ember a' mint mondják. Azon igye-
 kezik most a' nevezett Minister, hogy a' Fran-
 zia nevezetes tudósokkal kezdett levelezései által
 kitanúlhassa, mitsoda állapotban voltak eddig a'
 Protestánsok Frantzia Országban a' Vallásra néz-
 ve. Nevezetesen egy leveléből, mellyben mint-
 egy tanátsot kérd Portalis Minister a' híres Né-
 met Poéta Pfeffeltől, igen nagy ész és méjj do-
 logba való bélátás tettzik ki. Az új számlálás

szerént 8 millió Protestánsok vagynak az egész Respublikában, ide értvén tudnillik a' Rajna bal partján fekvő 4 új Départementeket is. — Azon négy értzből öntött lovak, melyek hajdan, mint a' képöntés mesterségnek legritkább remekjei, Velentze Főpiattzát ékesítették, most a' Konzulok palotája eleibe állíttattak, még pedig olzlopokon álló igen mesterséges vas állásra. — Most az egész Páris városa abban foglalatoskodik, hogy mivel nevelje a' Nóvember 9 dikén tartandó békesség innepének pompáját. A' Kormányzók és Város Tanáttsa' részéről e' végre tétetett igen sok és költséges készüléteket elő számlálni csak nem lehetetlen. Garnerin polgár, az az Ország szerte híres levegőbeli Neptunus is ide hívatott Bourdeauxból, hogy ő a' közönséges békesség örömét a' levegőben innepelje.

Párisból Nóv 7-dikén. Az itt következő Proklamátziót készítették a' Konzulok, melly Nóv. 9 dik napjára fog az egész Frantzia Nemzet előtt kihirdettetni. „Frantziák! Megnyertétek végre nagy-lelkű és álhatalos törekedések által az érdemelt békességet. Az egész földön elszéledett sok Nemzeteket így nézitek már mint barátitokat; 's minden tengerek megnyitják hajóitok előtt barátságos kikötő helyeit. Hajlandó lévén a' Kormányzók önnön kívánságtokra, 's híven megmaradván ígérete mellett; nem engedte magát sem a' nyereségben való bizakodás; sem más szerentsés kimenetellel bízató próbatételek által elragadtatni. Kötelességének esmérte azt, hogy

az emberiségnek a' nyugodalmat vízfőzsa szerezzé, és Európának azt a' nagy Famíliáját, mellynek fő elrendeltetése az, hogy a' Föld Nemzetseink sorsát meghatározza, erős és állandó egygyesség kötelei által öfzvekaptsolja."

„A' Kormányfőék fő kötelességből származott igyekezete bételyesített: más következik most ismét annak helyébe, mely titeket és ötet is (a' Kormányfőék) egygyaránt kötelez. Az ütközetek ditsősségét más ditsősség váltsa fel, melly a' Polgárookra nézve kellemetesebb, a' szomszéd Nemzetek előtt pedig rettenetes ne legyen. Tökéletesítsük Intézeteinket, Rendtartásinkat, és Törvényinket. Kiváltképpen pedig azon igyekezzünk, hogy ezek eránt a' nevedő maradékba szeretetet öntsünk: hogy a' midőn nevednek, öröködjön meg benne a' polgári egyenlőség, a' mindenekkel köz szabadság, a' Nemzet javára. Hadd éledjen fel a' Mesterségek műhelyében, és a' földmivelők munkálódásaiban ismét az a' tüzes buzgóság, az a' tartós állhatatosság, melly által szorongattatásaink között lelkesítettvén, egész Európát álmélkodásra indítottuk. Egyenlő igyekezet lelkesítse a' Kormányfőeket és a' Polgárokat arra nézve, hogy szélesen kiterjedő Tartományinknak minden környékei a' szorgalmatos mivélés által termékeny földekké változzanak. Adjunk példát ez által a' szomszéd Nemzeteknek, e' legyen az, a' mellynél fogva hozzánk ragaszkodni kívánjanak. Hogy midőn valamelly idegen, kit a' tapasztalás kívánása hozzánk küld; szokásink ingerlő kellemetessége, szép egygyességünk tekintete, elköte-

lező szorgalmatosságunk, és a' sokféle édesgető javainkal való élés, melyekben köztünk részesül, indítsák fel ötöt a' nállunk való múlatásra, 's úgy térjen idővel vissza Hazájába mint a' Frantzia névnek nagyobb barátja, mint megvilágosodottabb és jobbult ember. Ha találtattnak még köztünk olyan emberek, kik vagy a' fogyatkozás által ingereltettnének polgár társaik gyűlölésére, vagy a' Revolúzióbeli veszteségek által keserítettvén háborognának: nyitva állanak azok előtt a' földnek roppant tartományi (Kolóniái); ám bírjanak olly bátor szívvel, hogy oda menvén, gyűjtsenek kintset magoknak, felejtsék ott szenvedéseiket 's szerentsétlen sorsokat. Ott is szemmel tartja őket a' haza; bátorságokat elősegéli, 's vissza térvén valaha kebelébe, minekutánna munkálódásaik által szerentsésekké lettek, akkorra üldözésre hajló balgatagságokból is kiépülvén, méltó polgári lehetnek a' szabad Státusnak. Frantziák! Ez előtt két esztendővel ugyan ezen a' napon (Nóv. 9 dikén, midőn t. i. Bonapárte Egyiptomból vissza jöven, a' Directóriumot eltörlötte) szakada vége a' közöttetek erőt vett vissza vonásoknak, 's vége szakadt minden meghasonlásnak. Azon szempillantástól fogva, egygyesített erővel, ugyan azon tételre törekedtetek, 's valami az emberek szemei előtt nagynak, a' haza előtt pedig hasznosnak látszott, mind véghez vitették. Minden felé a' Kormányzók volt Kalaúztok, mindenekben gyámolítók. Ugyan az fog Ő maradni ezután is a' ki volt. A' ti nagyságok emeli az ő nagyságát, 's a' ti javatok és

boldogságtok lehet egyedül való tzelja és jutalma fáradozásinak. Bonapárte a' Fő Konzul rendeli, hogy ezen Proklamáció a' Respublikának minden rélzeiben kihirdettessen. “

Fő Konzul Bonapárte.

Párisból Nov. 8-dikán. A' Lioni himvarrók Társasága egy setétkék bársony köntöst küldött az első Konzulnak ajándékban, melly arannyal és külömbkülömbféle színű sejemmel gyönyörűen ki vólt varva. A' rajta lévő munkánál szebbet, a' mint mondják, még tsak képzelni sem lehet. A' reá kivarrott borostyányok, búzakalászkok és pálma ágak igen finom ízléssel hintettek el rajta. Bonapárte különös örömmel fogadta el az ajándékot, 's bizonyossá tette annak általadóját, hogy Lion városáról ezután sem szünik meg gondoskodni. Holnap talám ezen ékes köntösben fog a' fő Konzul a' békesség Innepén megjelenni.

Párisból Nov. 10-dikén. Tegnapra vírradó-ra rettenetes ágyú ropogások hirdették a' békesség Innepének szépen felderült napját. Tizen két elztendők el forgásától fogva ez vala Páris várossának legszebb, legörvendetesebb napja. A' Seine vizén épült új hídra három ditsösséges alkotmányú győzödelmi kapuk állítottak. A' virágzáshoz közelítő Kereskedésnek temploma nagy méltóságában állott a' Sz. Miklós temploma előtt. Szerte széjjel a' városban nem lehetett számba venni a' ritka szépségű győzödelmi kapukat, és békesség templomait. Egész éjjel tartottak a' gyönyörűen kivilágosított város szépségeiben való gyönyörködések. A' Seine vizének egész

mejjéke a' rajta lévő három híd között, hasonló volt a' tündérek igéző szépségű templomához; mellyet a' legelevenebb leírások a' képzelődésben teremthetnek. A' szép idő minden pompának ditsőségét sokkal nevelte. — Az innep pompáinak és ezen napon tartott czeremóniáknak 's vígasságoknak leírását közöljük annak idejében, ha azok a' Párisi hiteles Újságok által is kiadattak.

A' belső dologra ügyelő Minister Chaptál, a' kiről tudva vagyon, hogy igen nagy Chémikus, egy kis munkátskát adott ki arról, hogy mitsoda természeti módon lehet a' bort jobbá tenni, és még a' tsekély borok nemeit is jóféle borokká változtatni. Ez a' mód leg-inkább a' szüretkori mustal való bánásban áll. Minthogy pedig azt jól tudta a' nevezett Minister, hogy a' bor termeszto paraszt gazda könyvet nem olvas, vagy ha reá venné is magát hogy az ilyen közhasznú könyvetskét elolvassná, nékie az nem elég, hogy az előadott módot mingyárt a' fejébe vegye és követhesse; tehát ezt tselekedte, hogy még a' tavaji szüret alkalmatosságával kiküldötte Devaux nevezetes Chémikust a' Páris körül fekvő szőlő-hegyekre, a' hol az a' szüretelő gazdákat öfzve gyűjtván nékik délutánként tanítást tett, 's úgy terjesztette eleikbe az új mustal való bánás módját; azután pedig szüntelen szerte szíjjel járván a' hegyen, mutogatta hogy 's mint kell ezt vagy amazt tselekedni. 's a' t. Egy esztendő eléggé megbizonyította már, hogy az a' mód felette hasznos, mert a' Minister előadott módja szerént kélzitte-

tett borok, mind különösen jó borok lettek, 's jóval is drágábban keltek el, mint az eddig szokásban volt szüretelés szerént készültek. — Az ideai szüret alkalmatosságával az olyan szőlőhegyekre küldetett el Devaux polgár, a' mellyek igen savanyú és nem sokáig álló borokat teremnek, 's ott prédikálta az új szüret módját. — Bezzeg az idén ugyan nagy szükség lett volna ezen új találmányra még Magyar Országban is, mert a' mint legközelebb egy Vas Vármegyei levélből olvassuk, olyan savanyú borok teremtek azon a' tájékon mindenfelé, hogy féltire lehet velek salátát önteni, 's még azonkívül az is nagy panasz rájuk hogy ittzéje a' krajtzár — Reményljük, hogy ez a' hasznos találmány Hazánkban is rövid időn elterjed, annyiival inkább, mivel ez a' szüretelés módja a' mostaninál se nem költségesebb sem pedig több dologgal nem jár.

Párisban a' Konzulok lakó helyének a' Tuilerie palotának homlokán lévő nagy kapu a' békeesség innepe előtt egészfézen meg-aranyoztatott, a' melly igen szép munkáért 500 ezer forintot fizetett a' Kormányfőnek. — Számtalan idegenek gyülekeztek ide a' hónap tartandó nagy pompának látására, úgy hogy helyet se találnak magoknak. Tegnap estve érkezett ide Lord Cornwallis Londoni tellyes hatalmú Minister, 's igen nagy tisztelettel fogadtatott. — A' mint már bizonyosan tudatik, 13 adfél millió forintot fizet Portugallia a' Frantzia Respublikának hadi költség pótolás fejébe, részszerént kész pénzben, részszerént gyémánt darabokban, Brasiliai drága termékekben 's a' t.

Tsalfaságból valaki azt költötte vólt Párisban, hogy a' Fő Konzul Növ. 9-dikétől kezdve hajporos fővel fog járni, és hogy egyfzersmind azt is elvégezte vólna, hogy porozatlan vagy úgv nevezett títusfővel járó módi polgárokat maga eleibe ne erefszen; ez a' hír elfutamodván nagyon sokan elkezdették fejeket béhajporoztatni, de kitudódván a' tsalfaság ismét abban hagyták.

Ánglia.

Az Ángliai Kormányfő, sok ezer embereket erefztett el, a' kik a' hajó-készítésében foglalatostkodtak 's közönséges költségen tartattak. Ugy tettzik, mintha az alatt, hogy Európa nyugvásához közzelit, a' Zenabona a' Földnek más réizeiben akarna fel-éledni. A' Napkeleti legújabb tudósítások szerént, a' Jáponi Birodalomban igen fontos dolgok történtek. Ennek fővárossában Jeddóban, melyben a' lakosok száma egy millió léleknél többre tétetik, fel zendült a' Nép; mivel az idegeneknek teljes szabadságot engedett a' Kormányfő a' kereskedésre, 's őket ezen jussoktól mintegy meg fosztotta. Annyira ment már a' dolog, hogy a' Pártosok a' Császári Palotát körül vették, ostromlani kezdték; fenyegetődzvén, hogy ha kívánságok bé nem teljesítenék, a' Palotát fel gyújtánák. Illy veszedelmes környülállások között kéntelen vólt a' Császár, tartván a' Nép dühösségétől, mindeneket teljesíteni; jóllehet idővel a' Pártosok fejei közül némellyek meg ölettettek.

Londonból Növ. 4-dikén. Az első Parla-

mentömi ülésben, a' Király eltávozása után igen nevezetős beszédet tartottak némelly esmeretes Tagok. Ugymint Lord Bolton a' ki azt vitatta, hogy a' Király kegyességét a' Parlamentomban lett megjelenéséért és ahoz intézett beszédjéért írásban köszönje meg a' Parlamentom, így szólott: „Elmellözvén a' békesség tzikkelyeinek megtározogatását, tsak az időre fordítom figyelmeztetésemet, a' mellyben Ministereink békességet kötöttek. Ez valóban a' legkedvezőbb volt. Nem várták azt, hogy a' hadi segedelmek forrásának apadását megérezzük, hogy a' kéntelenség indíttson bennünket olyan békességgel való megelégedésre, melly tsak rövid ideig tartott volna; hanem, éppen olly szempillantást választottak a' békélésre, a' mellyben a' segedelem forrasi, a' Nép jóltevő nagylelkűségéből, még bőséget buzogtak; a' midőn a' Nemzeti bélyeg épségében lévén, a' Brittusok között, a' Haza védelmezésére való készségünk az ellenség fenyegetődzéseinek minden erejét elvette; midőn még a' Nemzet bátorságának, álhatatosságának és erejének dítséretes jeleit adhatta. 's a' t. Örülök rajta, hogy a' békesség éppen ezen időben kötöttet; mivel Nagy Britanniának legnagyobb 's ditsőbb győzedelme az, hogy akkor békéll meg ellenségével; midőn tengeri ereje és táborá az élzaki jeges tengerektől fogva a' Herkules oszlopáig, Afrika déli tsútsától Ásia és Amerika határáig győzödelmeskedett. Emelkedik bennem a' Brittusi érzés, midőn látom, hogy Herósink vitéz tselekedetei tsak azt tselekedték, hogy a' minket lelkesítő mérséklés győzödel-

meskedett, midőn láttam, hogy az Egyiptomot meg szabadító nagy tselekedeteknek tüzéja nem egyéb volt, hanem hogy az, igasságos birtokosságának vízfőza adattasson. Láttam, hogy az emberiség boldogsága és tsendessége, nem pedig birodalminak öregbítése vagy a' nyereség volt a' Fő tüzél, melyre Nagy Brittainia törekedett. Örömmel megtelve látom előre azt is, hogy a' békesség sokáig tartó lélzen; a' melyre rettenetes tengeri erőnk leg jobb eszköz.

Szinte elragad a' Hazám eránt való nagy tisztelet, ha meg gondolom hogy egyedül Nemzetem tusakodott tellyes állhatatossággal az ellenességgel. Vessék egyben az Urak a' Brittusok Herósi magok viseletét, 's állhatatosságát a' Német Országai Rendei nem egygyező magok viseletével. Melly nagy megnyugodásunkra lehet az, hogy egyedül Brittainiat látjuk a' rettenetes háború által meg nem aláztattva, meg nem győzöttetve. Nem vala szükség reánk nézve, hogy szövetséges társainktól elálljunk! Vályha sok ideig élhetne a' Nemzet a' békességgel, soha ki nem aludván érzésiből Konstitucziója eránt való tisztelete, 's ne keresné tévelygő képzelődésétől eltsábíttatva a' változásokban boldogságát! Herzeg Bedford így szólla: „Az én princzípiumaim a' békességre nézve tudva vagynak. Nem a' ért állok fel, hogy az Egygyességet megháborítsam; sőt inkább, hogy a' Királyhoz küldendő közönő levélre nézve, egyenes akaratomat én is kijelentsem. Az első szófzólóval (Lord Boltonnal) tsak abban nem érthetek egygyet, hogy az az idő pont,

melyben békességet kötöttünk, a' legalkalmasabb lett volna. Váltak arra sokkal kedvezőbb szempillantások is. Ezt ugyan nem a' mostani Minisztérium kissebbségére mondom; ők nem hibások; mivel a' békesség megszerzésére mindent elkövettek. Ezért köszönettel tartozom. De egyfzersmind azt is reménylem, hogy a' Haza Konstitúciója viszsa állíttatik. "

Az alsó Parlamentomban először Fox Úr állott fel 's így kezdé beszédét. „Tsak azért állok fel, hogy a' Királyhoz küldendő köszönőlevélre buzgó akaratomat kijelentsem; és egyfzersmind a' Frantzia Respublikával kötött békességen való igaz megelégedésemet kifejezzem, melly részben a' Nemzettel egygyet érteni szerentsém vagyon. Nem most az ideje, hogy a' békességnek rendes Feltételeiért a' Ministerekkel szembe szálljunk: hanem akármiben legyen is a' dolog, meg nem állhatom, hogy örömet ne nyilatkoztassam ki azon történet felett, melly a' hadból származó elkerülhetetlen nyomorúságoknak határt vetett. “ — Pitt Úr álla fel ekkor és így szólla: Hasznomra fordítom a' jelenvaló alkalmatosságot, hogy életemben legelőször még pedig tellyes örömmel pártját fogjam annak a' dolognak, mellyet kétség kívül mindenek egygyező akarattal helyben hagynak. Hirtelenkedésnek lehet mondani, ha valaki a' békesség előljáró tikkelyeiről hidegséggel példálódzik. „En ugyan meggyőződtem a' felől, hogy mind a' Frantzia Nemzettel kötött békesség, mind az északi Hatalmasságokkal szerzett Egygyesség, közelebbről megvizsgálatván, ditsősségesnek fog találtatni.

Azonban hogy ebbeli Egygyező akaratomat ki-nyilatkoztatom; még is más princzipiumok lelke-sítnek engem, mint sem a' Parlamentom utolsó szófzóllóját (Fox Urat). A' Kormányfészék böltses-sége és magok mérséklése, mellyet a' békesség megfzerzésében mutattak, közfönetet érdemel. A' másik dolog a' mit el nem felejthetek a' Brittu-sok tengeren és szárazon mutatott buzgóságok, vitézségek és álhatatosságok. Példa nélkül valók mind ezek; a' minthogy tökéletes gyözödelem-mel is koronáztattak. " — Windham Úr hofzfzas beszédjének summája ide megy ki. „ Nem tzelom, hogy a' köz betsben lévő egyességet megzavar-jam; de kántelen vagyok a' békesség Feltételeire nézve a' közelebb szöllott Urak mellöl el állani. Tsak némelly tekintetben akarom most gondola-taimat a' Parlamentom eleibe terjeszteni.

Folytatása következik.

Helvétzia.

Bernából. Nov. 5-dikén. A' Helvétziai Diétának azok a' Tagjai, kik az általok készí-terett Contsitútziónak készítői, következésképpen hív óltalmazói is vóltak, minekelötte el öfzlot-tak vólna, egy Protestátziót tetjesztettek el a' Nép között, mellyben ezt mondják, hogy ök ugyan eloszlanak 's a' Diéta elmúlik, de fegyveres erő kénfzerítéséböl, következésképpen, hogy ök, a' jelenvaló változásoknak minden féle szomorú és káros következéseire nézve az egész Nemzet előtt örökre mentek léfznek.